

**FINANCIËEL TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN
BEGROTING 2021 EN
MEERJARENRAMING 2022-2024**

Inhoud

- Voorstel tot vaststelling van de financieel technische uitgangspunten voor de opstelling van de programmabegroting 2021 en meerjarenramingen 2022-2024

1. Inleiding en voorstel

Het proces van de samenstelling van de begroting 2021 start met het opstellen van de technische uitgangspunten. De gemeenteraad bepaalt de financiële kaders voor de uitgaven van de gemeente Druten. Om tot een goede besluitvorming te komen start het begrotingsproces jaarlijks met de vaststelling van de financieel technische uitgangspunten.

2. Wat willen we bereiken

In deze notitie wordt inzicht verschaft in de te hanteren financiële uitgangspunten en financiële kaders die de grondslag vormen voor het opstellen van de begroting 2021 en de meerjarenramingen 2022-2024. Met behulp van de door de raad vastgestelde uitgangspunten voor de samenstelling van de begroting 2021 kan vervolgens de begroting 2021 in technische zin worden samengesteld. Hiermee wordt het toegestane budget (financieel kader) voor het nieuwe begrotingsjaar bepaald.

3. Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten gelden voor de programmabegroting 2021 en de meerjarenramingen 2022-2024:

3.1 De programmabegroting moet voldoen aan wettelijke vereisten.

De programmabegroting 2021 moet voldoen aan de algemene bepalingen zoals deze zijn opgenomen in het burgerlijk wetboek, en de meer specifieke bepalingen zoals vermeld in het besluit begroting en verantwoording en de gemeentewet.

3.2 De programmabegroting dient duidelijk en transparant te zijn.

De gemeenteraad moet op basis van de begroting gefundeerde besluiten kunnen nemen. Daarnaast is het van belang dat het college op basis van de programmabegroting duidelijk wordt geautoriseerd tot het doen van uitgaven. Niet alleen moet duidelijk zijn hoeveel het college uit mag geven, ook moet duidelijk zijn welke maatschappelijke effecten de gemeenteraad nastreeft. Tot slot is de programmabegroting van belang voor derden. De provincie toetst de begroting en de burgers kunnen in de begroting zien hoe de gemeente omgaat met de beschikbare middelen.

3.3 Het bestaande beleid is de basis voor de programmabegroting.

De programmabegroting 2021-2024 wordt opgesteld op basis van bestaand beleid. Dit wil zeggen dat de programmabegroting 2020 inclusief de besluiten genomen tot en met de perspectiefnota 2020 als startpunt dient voor de programmabegroting 2021. Verder wordt binnen het bestaande beleid rekening gehouden met financiële ontwikkelingen die veroorzaakt worden door autonome groei (areaaluitbreiding), o.a. mutaties in de voorzieningen bijstand, WMO, leerlingenvervoer.

De raad dient te weten op welke basis de prognoses van de begroting berusten en dient de bijbehorende rekentechnische (financiële) uitgangspunten te bekrachtigen. De meest relevante rekentechnische factoren zijn de te ramen loon- en prijsstijging, inflatiecorrectie, rente, en de mutaties van het aantal inwoners, woningen en uitkeringsgerechtigden.

4. Begrotingscyclus

De nadruk in de begrotingscyclus ligt bij de Perspectiefnota. Hier heeft de raad mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de kaderstellende kant van het begrotingsproces.

Voor de begroting 2021-2024 leidt dit, evenals de voorgaande jaren, tot de volgende fasering:

1. De planning en controlcyclus start voor het college bij de perspectiefnota. De perspectiefnota wordt ambtelijk opgesteld in april/mei, door het college in juni besproken en vastgesteld waarna deze door de raad op 2 juli wordt behandeld. Deze nota bevat naast het bestedingsplan voor de komende jaren een afzonderlijk begrotingshoofdstuk waarin op basis van de spelregels een financiële meerjarenraming voor de komende jaren wordt gepresenteerd. Dit betekent dat de perspectiefnota gezien dient te worden als een uitnodiging aan de raad om invloed uit te oefenen op de begroting van het daarop volgende jaar. Het tijdstip van het verschijnen van de perspectiefnota biedt de mogelijkheid rekening te houden met structurele effecten uit de jaarrekening, de tweede rapportage en door de raad geuite wensen ten aanzien van de prioriteiten of invulling van programma's.
2. Naar aanleiding van de concept-perspectiefnota, waarin opgenomen de investeringsplanning, leveren de fracties hun vragen aan. Deze vragen worden geacht afwegingen te bevatten op hoofdlijnen. Met de programmabegroting stelt de raad de kaders vast voor het college, waarbij de productenbegroting het uitvoeringsinstrument van het college is.
3. Zoveel mogelijk in lijn met de besluitvorming en het debat inzake de perspectiefnota stelt het college de begroting op. De vragen bij de algemene beschouwingen dienen het college als aanvullende leidraad voor het opstellen van de begroting. De uitkomsten van de mei- en septembercirculaire, en de beschikbare begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen worden in de begroting meegenomen.

5. Opstarttraject financieel-technische onderdelen van de begroting

Onderdeel van de begrotingscyclus is het investeringsprogramma (bestedingsplan) dat door het college via de perspectiefnota wordt vastgesteld. Door de actualisatie van de onderbouwing van voorzieningen kan reeds een groot deel van de (vervangings-) investeringen voor de begroting 2021-2024 in beeld worden gebracht. Deze actualisatie is ingepast in de reguliere planning- en controlcyclus. De door het college gehonoreerde investeringen worden verwerkt in het investeringsplan bij de perspectiefnota en daarna verwerkt in de conceptbegroting 2021 die in september verschijnt.

6. Uitwerking

College en raad worden voorgesteld deze notitie vast te stellen en daarmee in te stemmen met de financieel-technische uitgangspunten voor de nieuwe begroting. Op deze wijze ontstaat een heldere basis voor de begroting 2021-2024.

7. Financieel-technische uitgangspunten opstellen programmabegroting 2021-2024

Vanuit de rijksoverheid en macro-economisch gezien zijn er ontwikkelingen die van belang zijn voor de begroting en het meerjarenperspectief. Deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds, zijn een gegeven. De effecten van de septembercirculaire verwerken we in de begroting 2021-2024.

a. Bestaand beleid

Bestaand beleid is dat ramingen worden aangepast aan autonome ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld areaaluitbreidingen of contractueel afgesproken indexeringen. Aan deze autonome ontwikkelingen liggen dus geen beleidswijzigingen ten grondslag.

De bepaling van de nominale ontwikkelingen, in het bijzonder de verwachte loon- en prijsstijging, wordt gebaseerd op gegevens zoals die zijn opgenomen in de recentste Macro Economische Verkenningen (MEV), CPB prognoses en/of de septembercirculaire 2019.

Voor de samenstellingen van de ramingen 2021 en volgende jaren wordt voorgesteld de volgende uitgangspunten te hanteren.

b. Loonstijging

Bij de samenstelling van de begroting 2021 wordt uitgegaan van de voor 2020 geraamde personele lasten met een indexering van 2,9%. Deze indexering is gebaseerd op de laatste prognoses van de loonkostenvoet uit de septembercirculaire 2019.

De loonstijging bestaat uit een drietal componenten

- De mutaties in de contractlonen zoals die zijn afgesproken in de gemeentecao.
- Veranderingen in werkgeverslasten
- Incidentele component.

c. Prijsstijging

Voor het saldo van prijsgevoelige uitgaven minus prijsgevoelige inkomsten niet zijnde belastingen/heffingen/rechten wordt prijscompensatie toegepast. De compensatie is gebaseerd op de prijsmutatie bruto binnenlands product (bbp), uit de meest recente CPB-raming. De gemeente Druten hanteert bij de doorrekening voor de begroting 2021 nu een prijscompensatie van 1,7%.

d. Loon- en prijsaanpassing gesubsidieerde instellingen

Voorgesteld wordt om meerjarig de nullijn te hanteren voor alle gesubsidieerde instellingen, met uitzondering van de gemeenschappelijke regelingen GGD, Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, MARN, MGR en de ODRN. Voor deze GR'en zijn financiële begrotingsrichtlijnen 2021 regio Nijmegen vastgesteld. De Portefeuillehouders Financiën uit de regio hebben in het PFO van 7 oktober 2019 besloten om: ***“De GR'en rekening te laten houden met een indexering van de gemeentelijke bijdragen van 2,2% voor de begroting 2021, en hierop een generieke korting (structureel) toe te passen in de begroting van 1% in 2021, 2% in 2022 en 3% vanaf 2023.*”**

Dit advies neemt de gemeente Druten over en past dit toe op de gemeentelijke bijdragen ingaande het begrotingsjaar 2021.

e. Inflatiecorrectie

In de bestaande methodiek worden belastingen/heffingen en rechten waardevast gehouden. We baseren ons hierbij op hetzelfde indexcijfer als voor de prijsstijging, zijnde 1,7%. Voorgesteld wordt om dit indexcijfer te rekenen voor het begrotingsjaar 2021.

f. Rente

Voor de lange rente wordt 1,25% voor 2021 geprognosticeerd, waarbij voor toerekening van rente aan het eigen vermogen eveneens dit rentepercentage wordt gehanteerd. Voor nieuwe investeringen wordt het berekende omslagpercentage van 1,25% toegepast. Voor de rente op kortlopende leningen, m.n. kasgeld, wordt voorgesteld om voor de komende jaren een percentage te hanteren van 0%.

g. Netto-toename aantal woningen met woonfunctie

In 2019 is het aantal woningen met woonfunctie per saldo toegenomen met 79. De prognose voor 2019 was een toename van 65. We prognosticeren voor 2021 t/m 2024 een netto-toename van woningen met woonfunctie van 95.

h. Aantal inwoners

Het (voorlopig) definitief aantal inwoners per 1 januari 2020 bedraagt 18.918 (1 januari 2019:18.797). In 2019 zijn er dus 121 inwoners bijgekomen. Voor de periode 2020-2030 wordt, conform de woningbouwopgave voor de regio Nijmegen, voor Druten uitgegaan van in totaal 950 woningen, waarbij we nu als richtlijn 95 woningen per jaar hanteren. Gelet op de toename van het aantal woningen voor de periode 2020-2030 en de gemiddelde bevolkingsgroei van de afgelopen jaren wordt voorgesteld de jaarlijkse groei van het aantal inwoners hierop af te stemmen en deze te ramen op 142 personen ingaande het jaar 2021.

i. Aantal uitkeringsgerechtigden

Tabel uitkeringsgerechtigden

Aantal uitkeringsgerechtigden	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Participatiewet	257	237	250	260	270	265
IOAW	19	17	17	17	17	17
IOAZ	2	1	1	1	1	1
Totaal	278	255	268	278	288	283

Toelichting aantallen

In verband met de coronacrisis verwachten we een toestroom in de bijstandsuitkeringen en dus een druk op de BUIG gelden. De uitkering aan gevestigde zelfstandige ondernemers valt per 1 januari 2020 onder de Participatiewet, maar verwachten hierdoor geen grote effecten.

Het Centraal Planbureau heeft voor dit jaar en het komende jaar een viertal prognoses afgegeven voor de Nederlandse economie als gevolg van de ingestelde maatregelen die betrekking hebben op het bestrijden van het coronavirus. Het Planbureau gaat sowieso uit van een recessie. De werkloosheid loopt op naarmate de beperkingen langer duren. De steunmaatregelen van de Rijksoverheid houden dit niet tegen.

j. Algemene uitkering

De programmabegroting 2021 wordt opgesteld op basis van de septembercirculaire 2020. College en raad worden via een aparte notitie over de mei en septembercirculaire 2020 geïnformeerd.

Samenvattend voorstel van de in de begroting 2021-2024 te hanteren financieel-technische uitgangspunten:

	2020	2021	2022	2023	2024
Toename aantal woningen (met woonfunctie)	70	95	95	95	95
Toename aantal inwoners	105	142	142	142	142
Salarissen en sociale lasten		2,9%	2,5%	2,3%	2,3%
Subsidies		0%	0%	0%	0%
Prijsstijging/ inflatiecorrectie		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Rente lang / rente eigen vermogen		1,25%	1,25%	1,25%	1,25%
Rente kort		0%	0%	0%	0%
Rente-omslag		1,25%	1,25%	1,25%	1,25%
Bijstandsgerechtigden per 31/12	268	278	288	283	283
Tarief OZB		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Hondenbelasting		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Marktgeden		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Binnensportacc.		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Zwembad		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Begrafenisrechten		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Tarieven legesverordening		1,7%	1,7%	1,8%	1,8%
Afvalstoffenheffing/ rioolrechten/reinigingsrechten		100% kstdekking	100% kstdekking	100% kstdekking	100% kstdekking